

tohoto zákona mají platnost při zákonné posloupnosti dědické vždy, při posloupnosti ze závěti však jen, ustanoví-li zůstavitel za přejímatele statku osobu zahrnutou mezi zákonné dědice podle občanského zákona. V souzeném případě zůstavitel poslední vůlí, podle které jest pozůstalost projednávatí, rozdělil svůj nemovitý majetek mezi obě své děti, takže nemá tu platnost ustanovení zákona čís. 68/1908 z. z. č. a pozůstalost, jak správně rozhodl prvý soud, jest projednávatí podle poslední vůle a podle občanského zákona, nikoliv, jak navrhoval syn Martin L., podle zákona čís. 68/1908 z. z. č., neboť použití tohoto zákona jest vyloučeno ustanovením § 3 tohoto zákona. Výtky syna Martina L-a proti usnesení prvního soudu jsou bezpodstatné, poněvadž odporují jasnému a určitému ustanovení zákona. Ano, jak uvedeno, pozůstalost po Martinu L-ovi jest projednati podle ústní poslední vůle a podle předpisů občanského zákona, bylo by zcela zbytečné zjišťovati, zda do pozůstalosti patřící nemovitosti tvoří selský statek střední velikosti podle zákona čís. 68/1908 z. zák. čes.

Čís. 12218.

Hypotekární věřitel, jemuž hypotekární dlužník dluh zaplatil, není oprávněn bez zmocnění hypotekárního dlužníka žádati o výmaz zástavního práva zřízeného pro jeho pohledávku na dlužníkově nemovitosti.

Návrh odpůrce dovolacího rekurenta, by byl dovolacímu rekurentu uložen trest pro svévoli, jest odmítnouti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, R I 1035/32.)

K návrhu knihovní věřitelky povolil soud první stolice výmaz zástavního práva. Rekursní soud zamítl k rekursu vlastníka zavazené nemovitosti návrh knihovní věřitelky. **Důvody:** Otázka, zda k návrhu na výmaz hypoteky jest oprávněn jen vlastník nemovitosti, či i hypotekární věřitel, byla sporná před novelisací. Zavedení dispozičního práva majitelova ohledně vymazané hypoteky rozhoduje otázku tu ve smyslu výlučného oprávnění majitele nemovitosti, neboť žádost o výmaz podaná jen věřitelem by vzala jeho dispozičnímu právu podklad (§ 39, III. dílčí novely, Ehrenzweig I/2-547, Klang Kommentar I/2-469). Poněvadž ani kvitanční a výmazné prohlášení neobsahuje příkaz, aneb zmocnění knihovní věřitelky k výmazu práva zástavního, nebyla k tomu oprávněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu knihovní věřitelky a odmítl návrh vlastníka zavazené nemovitosti, by byl dovolací rekurentce uložen trest pro svévoli.

Důvody:

Jde o otázku, je-li hypotekární věřitel, když zaplatí hypotekární dlužník dluh, oprávněn, neměl-li podle § 77 knih. zák. zmocnění hypotekárního dlužníka, žádati o výmaz zástavního práva zřízeného pro jeho pohledávku na nemovitosti hypotekárního dlužníka. Rekursní soud ji

zodpověděl, přihlížeje k ustanovení § 39 III. dílčí novely záporně a jest s ním úplně souhlasiti, ano uvedené ustanovení zákona ani jiného výkladu nepřipouští. K obsahu dopisu hypotekárního dlužníka ze dne 6. ledna 1932, jehož se stěžovatelka dovolává teprve, v dovolacím rekursu, nebylo lze přihlížeti pro zákaz novot (§ 126 druhý odstavec knih. zák.). Dovolacímu rekursu bylo tudíž odepříti oprávnění.

Návrh vlastníka zavazené nemovitosti, aby byl stěžovatelce uložen trest pro svévoli, bylo odmítnouti, ježto zákon (§ 47 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n.) neposkytuje účastníkům nesporného řízení práva k takovému návrhu, vyhradiv jen nejvyššímu soudu právo zkoumati, jsou-li dány předpoklady tohoto ustanovení zákona.

Čís. 12219.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek: »Nebude-li nárok na premii do 3 měsíců ode dne splatnosti soudně uplatňován, bude se míti za to, že bylo od smlouvy odstoupeno«, jest vykládati v ten rozum, že nepodáním žaloby o zaplacení první premie do ustanovené lhůty odstoupila pojišťovna od smlouvy. Nejde jen o domněnku, již by bylo lze protidůkazem vyvrátiti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, Rv I 1654/31.)

V § 7 bod 3. všeobecných pojišťovacích podmínek bylo stanoveno, že pojišťovatel, dokud nebylo placeno, může od smlouvy ustoupiti, nezaplatí-li se včas prvá premie, a že se má za to, že od smlouvy ustoupil, neuplatní-li nárok na premii na soudě do tří měsíců ode dne splatnosti. První premie byla splatná dne 2. srpna 1930. Žalobu o její zaplacení podala pojišťovna dne 7. prosince 1930. Procesní soud první stoliče žalobu zamítl vzhledem k ustanovení § 7 bod 3 všeobecných pojišťovacích podmínek. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatelka míní, že v § 7 bod 3 všeobecných pojišťovacích podmínek jde o domněnku, jejímž předpokladem jest pasivní chování pojišťovny, a že tím není vyloučena možnost jiného ujednání, jakž tomu prý je v souzeném případě. Je totiž zjištěno, že žalobkyně za korespondence, obzvláště dopisy ze dne 6. září 1930, ze dne 7. října 1930 a ze dne 11. října 1930 vždy zdůrazňovala, že setrvává na zaplacení premie a že přichází v úvahu jen poshovění a zapravení ve splátkách. Toto chování prý však vylučuje použití § 7 čís. 3 všeob. pojišťovacích podmínek. Náзор ten není správný. Poskytnutým poshověním nebylo nic změněno na dni splatnosti, zůstal jím 2. srpen 1930, od něhož jest počítati tříměsíční lhůtu při řešení otázky, zda u žalobkyně nastal případ ustoupení od smlouvy ve smyslu § 7 čís. 3 všeob. pojišťovacích podmínek. Ježto žalobkyně do tří měsíců od 2. srpna 1930 na soudě nárok neuplatnila, nastalo dnem 2. listopadu 1930 zrušení smlouvy předpokládaným ustoupením žalobkyně od smlouvy a žaloba teprve dne 7. prosince 1930 podaná, byla proto prvním soudem právem zamítnuta (srovn. čís. 7792 sb. n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.